

СТУДИСКА ПРОГРАМА

ТУРИЗАМ И УГОСТИТЕЛСТВО Трет циклус на тригодишни студии (2020/21)

1. Општи дескриптори на квалификации за трет циклус на тригодишни студии со 180 ЕКТС, студиска програма Туризам и угостителство, Факултет за туризам и бизнис логистика, Универзитет „Гоце Делчев“- Штип, согласно со уредбата за националната рамка на високообразовните квалификации

Ниво во Националната рамка на високообразовните квалификации	Високо образование	Ниво во Европската рамка на високообразовни квалификации
VIII	III циклус на студии Докторски студии	8

Квалификации кои означуваат успешно завршување на третиот циклус на студии (180 ЕКТС) се доделуваат на лице кое ги исполнува следните дескриптори на квалификациите:

Знаења и разбирање	Покажува систематско разбирање на полето на истражување и совршено познавање на методи и вештини за истражување во рамките на тоа поле согласно највисоките меѓународни стандарди.
Примена на знаењето и разбирањето	Покажува способност да толкува, дизајнира, применува и адаптира суштински предмет на истражување со научен интегритет. Има направено придонес преку оригинални истражувања кои ги поместуваат напред постојните граници на знаење, развивајќи нови знаења, вреднувани на ниво на национални и интернационални рецензирани публикации.
Способност за проценка	Способност за критичка анализа, оценување и синтеза на нови и сложени идеи, имајќи компетенции за проценка. Способност за независно иницирање и учество во национални и меѓународни истражувачки мрежи и настани со научен интегритет. Способност за независно иницирање на истражувачки и развојни проекти, преку кои ќе генерира ново знаење и вештини за развој на истражувачкото поле.
Комуникациски вештини	Може да комуницира со своите колеги, пошироката академска заедница и со општеството во целина во рамките на својата област на експертиза.
Вештини на учење	Се очекува да биде способен да се промовира во академски и професионални рамки и во технолошкиот, социјалниот или културниот развој во општество базирано на знаење.

2. Специфични дескриптори на квалификацијата со кои се одредуваат резултатите од учењето за трет циклус на тригодишни студии со 180 ЕКТС, студиска програма Туризам и угостителство, Факултет за туризам и бизнис логистика, Универзитет „Гоце Делчев“- Штип, согласно со уредбата за националната рамка на високообразовните квалификации

Знаење и	- Покажува способности и изразити продлабочени знаења во областа на
----------	---

<p>разбирање</p>	<p>туризмот.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Показува стекнати знаење и способности за разбирање и проширување на научните дисциплини кои го третираат туризмот. - Способност да ги пронајдат, препознаат, продлабочи и интерпретира знаењата од областа на туризмот. - Показуваат развивање на способност за знаење и идентификација на критичка анализа на туризмот во светот и во Република Македонија.
<p>Примена на знаењето и разбирањето</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Поседува способности да го применува знаењето и разбирањето во туристичкото стопанство. - Применува висок степен и компетенции за самостојно истражување во сите сегменти на туристичкото стопанство. - Применува и демонстрира вештини за подготовка, практична реализација на разновидни научни техники и методи. - Идентификува, анализира и решава проблеми од туристичкиот менаџмент и маркетинг. - Показува високи способности за трансфер на туристичката теорија во пракса.
<p>Способност за проценка</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Способности и компетенции да прибира, анализира, оценува и презентира релевантни информации и податоци. - Високо логично расудување во донесување на соодветна проценка и заклучоци на туристичките процеси. - Успешност во откривање и давање на процени во процесот на туристичките проучувања. - Поседува способност да синтетизира, дава нови идеи, извлечи заклучоци од дебата, експеримент, тест, резиме и сл.
<p>Комуникациски вештини</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Располага со ефективни комуникациски вештини да информира и поврзува идеи, проблеми и решенија од различни сегменти од областа на туризмот. - Аргументирано образложува ставови и деловно комуницира пред стручна и нестручна јавност. - Демонстрира култура на однесување и комуникациски вештини со колегите и со општеството во целина. - Развиваат вештини за тимска работа и ги презентираат резултатите од работењето. - Изработка на акционен план и вештини за јавно презентирање на истиот.
<p>Вештини на учење</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Идентификува и промовира вештини за континуирано учење базирано на знаење и способности. - Поседува разновидни вештини и способности за практично интерпретирање на информатичката технологија во областа на туризмот. - Самостојно користи и дизајнира бази, библиографии, пишува стручни и научни трудови, изработува комплексни трудови, раководи и учествува во проекти. - Превзема одговорност во вреднување и имплементирање на научните цели.

Студиска програма: Туризам и угостителство

Научно-истражувачко подрачје	5 Општествени науки
Научно-истражувачко поле	514 Туризам и угостителство 506 Општествени науки и управување (менаџмент)
Научно-истражувачка област	51400 Организација во угостителство 51401 Хотелиерство 51403 Туристички агенции 51404 Туристичка географија 51405 Туристичка политика 51405 Туристичка промоција 51407 Економика и организација на туризмот 51409 Управување со туристички простор 51410 Контролинг во туризмот 51412 Безбедност во туризмот 51413 Туризмот и културното наследство 51414 Туристички маркетинг 51415 Туристичко деловно комуницирање 51416 Комуникации во туризмот 51418 Туристичка култура; култура на однесување во туризмот 51419 Друго 50603 Бизнис менаџмент 50604 Банкарски менаџмент 50605 Стратегиски менаџмент 50607 Финансиски менаџмент 50608 Маркетинг менаџмент 50610 Лигистика 50611 Управување со системи 50613 Деловно комуницирање 50621 Менаџмент во царина и шпедиција 50622 Управување со човечки ресурси 50623 Претприемништво

3. Степен на образование (трет циклус)

Студиската програма по Туризам и угостителство се организира од страна на Факултет за туризам и бизнис логистика, Универзитет „Гоце Делчев”- Штип, како трет циклус на образование.

4. Цел и оправданост за воведување на студиската програма

Студиските програми се предмет на акредитација и усогласување според член 99 од Законот за високото образование, Сл. весник 35/08, Законот за изменување и дополнување на Законот за Високото образование 17/11. како и според Правилник за задолжителни компоненти кои треба да ги поседуваат студиските програми од прв, втор и трет циклус на студии Сл. весник 25/11.

Целта на оваа студиска програма од третиот степен на студии на Факултетот за туризам и бизнис логистика е студентите да се оспособат за теоретска и практична примена на научни и стручни знаења од областа на туризмот и угостителството.

Студите по **туризам и угостителство** овозможат стекнување на знаења од областа на туризмот и угостителството, како и стекнување на вештини за планирање и управување со туризмот и угостителството.

Студентите кои ќе завршат трет циклус на студии по туризам и угостителство ќе добијат научен степен и ќе бидат оспособени да учествуваат во решавање на практични проблеми од областа на туризмот и угостителството. Научните работници по туризам и угостителство ќе бидат оспособени за планирање, организирање и раководење со сложените и современи системи во туризмот и угостителството.

5. Години и семестри на траење на студиската програма

Студиската програма по Туризам и угостителство ќе се реализира во траење од три години, шест семестри.

6. ЕКТС кредити со кои се стекнува студентот

Со завршување на тригодишните студии од трет циклус, студиска програма Туризам и угостителство, организирани на Факултет за туризам и бизнис логистика, Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, студентите стекнуваат 180 ЕКТС, и VIII ниво НРК.

7. Начин на финансирање, а за приватните високообразовни и научни установи и доказ за обезбедена квалитетна финансиска гаранција за студиската програма по Туризам и угостителство.

Студиските програми на Факултет за туризам и бизнис логистика се во рамките на интегрираниот Државен универзитет „Гоце Делчев“ Штип и начинот на финансирање е со

- Поддршка од Буџетот на Република Македонија за Високото образование и
- Партиципација од студентите

8. Услови за запишување

На универзитетски академски тригодишни студиски програми за трет циклус можат да се запишат кандидати кои имаат завршено прв и втор циклус на интегрирани студии, според ЕКТС во траење најмалку од 5 (три) години, односно вкупно 300 кредити.

На универзитетски академски тригодишни студии од трет циклус на студии може да се запишат кандидати кои имаат завршено соодветен втор циклус на студии (заедно со првиот циклус со вкупно 300 кредити).

Услов за запишување имаат кандидати кои ги исполнуваат следниве општи услови:

1. Завршени универзитетски студии од прв и втор циклус во обем од 300 ЕКТС;
2. Просечна оценка од вториот циклус на студии од најмалку 8,0;
3. Активно познавање на странски јазик.

На докторски студии може да се запише лице кое завршило соодветни студии од втор циклус. Кандидатите кои не завршиле соодветни академски студии од втор циклус, односно за кандидатите од сродна научна област, Наставно-научниот совет на докторски студии на кампусот утврдува дополнителни услови за запишување на докторски студии.

Школарината за студирање на трет циклус-докторски студии е целосно на товар на студентот и изнесува за шест семестри вкупно 3.000 ЕУР (пресметано во денари по среден курс на НБРМ на денот на уплатата). Школарината за странски државјани изнесува за шест семестри вкупно 6.000 ЕУР.

9. Структура на студиската програма согласно правилникот за организирање на докторски студии на единицата, број на предвидени предмети и стекнати кредити, како и број на кредити стекнати со изработката на докторскиот труд

Студиската програма Туризам и угостителство, трет циклус на студии, се организира како редовни тригодишни (шест семестрални) студии и претставува можност за продирачување на знаењата на студентите.

Во продолжение е претставена структурата на студиската програма, трет циклус, тригодишни студии, со 180 ЕКТС.

ПРЕГЛЕД НА ЗАСТАПЕНОСТ НА ПРЕДМЕТНИТЕ ПРОГРАМИ (ПРЕДМЕТИ) ПО СЕМЕСТРИ ВО РАМКИТЕ НА СТУДИСКАТА ПРОГРАМА

Семестар	Број на задолжителни предмети	Број на изборни факултетски предмети	Број на изборни универзитетски предмети	Вкупно предмети
I	2	2	0	4
II	2	1	1	4
III	0	0	0	0
IV	0	0	0	0
V	0	0	0	0
VI	0	0	0	0
Вкупно	4	3	1	8

СТРУКТУРА НА СТУДИСКАТА ПРОГРАМА – ТРЕТ ЦИКЛУС

Предметни програми, прва година - прв семестар

Ред бр.	Код на предмет	Предмети	ЕКТС	Фонд на часови	Вкупно часови
1.	4FT300117	Методологија во туристичкото истражување	9	3+3+3	270
2.	4FT300217	Туризмологија	9	3+3+3	270
3.		Изборен факултетски предмет од листа бр.1-1	6	2+2+2	180
4.		Изборен факултетски предмет од листа бр.1-2	6	2+2+2	180
Вкупно ЕКТС			30	10+10+10	900

Листа бр.1-1 на изборни факултетски предмети (се избира еден предмет)

Ред бр.	Код на предмет	Предмети	ЕКТС	Фонд на часови	Вкупно часови
1.	4FT300317	Анализа и управување со туристичко – угостителски објекти	6	2+2+2	180
2.	4FT300417	Современи информатички системи во туризмот	6	2+2+2	180
3.	4FT300517	Менаџмент со квалитет во туристичката индустрија	6	2+2+2	180
4.	4FT300617	Претприемништво во туризмот	6	2+2+2	180

Листа бр.1-2 на изборни факултетски предмети (се избира еден предмет)

Ред бр.	Код на предмет	Предмети	ЕКТС	Фонд на часови	Вкупно часови
1.	4FT300717	Управување со туристички дестинации	6	2+2+2	180
2.	4FT300817	Комуникации во туризмот	6	2+2+2	180
3.	4FT300917	Менаџмент во царина и шпедиција	6	2+2+2	180
4.	4FT301017	Кооперативно банкарство во туризмот	6	2+2+2	180

Напомена: Изборните факултетски предмети може да се избираат од една или од повеќе листи во зависност од тоа како се групирани предметите.

Предметни програми, прва година – втор семестар

Ред бр.	Код на предмет	Предмети	ЕКТС	Фонд на часови	Вкупно часови
1.	4FT301117	Туристичка промоција	9	3+3+3	270
2.	4FT301217	Современи теории во меѓународниот туризам	9	3+3+3	270
3.		Изборен факултетски предмет од листа бр.2	6	2+2+2	180
4.		Универзитетски изборен предмет од листа бр.3	6	2+2+2	180
Вкупно ЕКТС			30	10+10+10	900

Листа бр.2 на изборни факултетски предмети (се избира еден предмет)

Ред бр.	Код на предмет	Предмети	ЕКТС	Фонд на часови	Вкупно часови
---------	----------------	----------	------	----------------	---------------

1.	4FT301317	Туристичка валоризација	6	2+2+2	180
2.	4FT301417	Анимацијата во туристичката пропаганда	6	2+2+2	180
3.	4FT301517	Менаџмент во туризмот	6	2+2+2	180
4.	4FT301617	Современ менаџмент	6	2+2+2	180
5.	4FT301717	Финансиски менаџмент во туризмот	6	2+2+2	180

Предметни програми, втора година, трет семестар

Ред бр.	Код на предмет	Предмети	ЕКТС	Фонд на часови	Вкупно часови
1		Пилот истражувачки труд	30	30	900
Вкупно ЕКТС			30	30	900

Кредитите за пилот- истражувачкиот труд студентот ги стекнува преку додатни активности кои носат одреден број на кредити и може да избере кои од додатните активности ќе ги има за да ги добие потребните 30 кредити.

Додатни активности	Кредити
Меѓународна мобилност најмалку еднонеделен престој	10
Публикација во списание со импакт фактор	10
Публикација во списание со меѓународна рецензија	5
Публикација во зборник на трудови на меѓународен научен собир	2
Публикација во зборник на трудови на домашен научен собир	1

Предметни програми, втора година, четврт семестар

Ред бр.	Код на предмет	Предмети	ЕКТС	Фонд на часови	Вкупно часови
1		Докторски труд	30	30	900
Вкупно ЕКТС			30	30	900

Предметни програми, трета година, пети семестар

Ред бр.	Код на предмет	Предмети	ЕКТС	Фонд на часови	Вкупно часови
1		Докторски труд	30	30	900
Вкупно ЕКТС			30	30	900

Предметни програми, трета година, шести семестар

Ред бр.	Код на предмет	Предмети	ЕКТС	Фонд на часови	Вкупно часови
1		Докторски труд	30	30	900
Вкупно ЕКТС			30	30	900

Листа бр.3 на изборни предмети од слободната листа на Универзитетски предмети за трет циклус на студии (се избира еден предмет)

Код	Листа на Универзитетски изборни предмети трет циклус			
	ПРЕДМЕТ	Кредити	Часови	Вкупно
UGD300117	Напреден академски странски јазик (англиски/германски)	6	2+2+2	180
UGD300217	Емоционалната писменост и интелигенција во образованието	6	2+2+2	180
UGD300317	Интеркултурна педагогија	6	2+2+2	180
UGD300417	Образование за животна средина	6	2+2+2	180
UGD300517	Меѓународна трговска арбитража	6	2+2+2	180
UGD300617	Право на интелектуална сопственост	6	2+2+2	180
UGD300717	Промоција на здравје	6	2+2+2	180
UGD300817	Методика на пишување научен труд	6	2+2+2	180
UGD300917	Управување со проекти	6	2+2+2	180
UGD301017	Туристички маркетинг	6	2+2+2	180
UGD301117	Менаџмент на човечки ресурси	6	2+2+2	180
UGD301217	Претприемништво	6	2+2+2	180
UGD301317	Македонска музика	6	2+2+2	180
UGD301417	Дизајн и примена на текстилни композити	6	2+2+2	180
UGD301517	Рециклирање на текстил	6	2+2+2	180
UGD301617	Заштита при работа	6	2+2+2	180
UGD301717	Географски информациона систем (ГИС)	6	2+2+2	180
UGD301817	Бизнис процеси и информациски системи	6	2+2+2	180
UGD301917	Конечни елементи – напредни поглавја и примени	6	2+2+2	180
UGD302017	Статистика и примени	6	2+2+2	180
UGD302117	Микрокомпјутерска базирана инструментација во мехатроничките системи	6	2+2+2	180
UGD302217	Методи во биохемиско-физиолошки истражувања	6	2+2+2	180
UGD302317	Методи во научно-истражувачката работа	6	2+2+2	180

10. Список на наставен кадар

Список на наставен кадар кој учествува во реализација на студиската програма Туризам и угостителство, трет циклус, тригодишни студии, 180 ЕКТС

Ред. број	Име и презиме	Звање во кое е избран и област	Наслови на предмети кои се планираат да ги покрива	ЕКТС и фонд на часови
1.	Никола Димитров	Вонреден професор Туристичка географија	Методологија во туристичкото истражување, Туристичка валоризација	9 ЕКТС (3+3+3) 6 ЕКТС (2+2+2)
2.	Златко Јаковлев	Вонреден професор Туристичка промоција	Туризмологија, Анимацијата во туристичката пропаганда, Туристички маркетинг	9 ЕКТС (3+3+3) 6 ЕКТС (2+2+2)
3.	Нако Ташков	Вонреден професор Економика и организација на туризмот	Анализа и управување со туристичко – угостителски објекти	6 ЕКТС (2+2+2)
4.	Дејан Методијески	Доцент Туристичка политика	Современи информатички системи во туризмот Упраување со проекти	6 ЕКТС (2+2+2)
5.	Елизабета Митрева	Вонреден професор Менаџмент	Менаџмент на квалитет во туристичката индустрија	6 ЕКТС (2+2+2)
6.	Марија Магдинчева Шопова	Доцент Претприемништво	Претприемништво во туризмот	6 ЕКТС (2+2+2)
7.	Тања Ангелкова Петкова	Доцент Управување со туристички простор	Управување со туристички дестинации	6 ЕКТС (2+2+2)
8.	Александра Жежова	Доцент Комуникации во туризмот	Комуникации во туризмот	6 ЕКТС (2+2+2)
9.	Драшко Атанасоски	Вонреден професор Менаџмент во царина и шпедиција	Менаџмент во царина и шпедиција	6 ЕКТС (2+2+2)
10.	Зоран Темелков	Доцент Финансии и банкарство	Кооперативно банкарство во туризмот	6 ЕКТС (2+2+2)
11.	Билјана Петревска	Вонреден професор Економика на туризам и угостителство	Туристичка промоција	9 ЕКТС (3+3+3)
12.	Цане Котески	Вонреден професор	Современи теории во	9 ЕКТС (3+3+3)

		Географија	меѓународниот туризам	
13.	Мичо Апостолов	Вонреден професор Економски науки и менаџмент	Менаџмент во туризмот	6 ЕКТС (2+2+2)
14.	Мимоза Серафимова	Вонреден професор Претприемништво	Современ менаџмент	6 ЕКТС (2+2+2)
15.	Татјана Бошков	Доцент Финансиски менаџмент	Финансиски менаџмент во туризмот	6 ЕКТС (2+2+2)

11. Информација за обезбедена задолжителна и дополнителна литература

Р.б.	Автор	Наслов	Издавач	Година
1	Albrecht Stice	Financial Accounting - concepts&applications	South-Western, Cengage Learning,	2011
2	B. Frances and S. Pettitt	Essentials of Marketing	Education Limited	2007
3	B. Srilakshmi	„Food Science“	New AgeInternational	2009
4	Baricevic,H	Baricevic,H.(2003): Promet u turizmu, Visoka skola za turizam „Promet u turizmu”	Visoka skola za turizam, Opatija	2003
5	Bjelic P	Medjunarodna trgovina	Ekonomski fakultet – Beograd	
6	Boland Natashia et al	Preprocessing and cutting for multiple allocation hub location problems.	European Journal of Operational Research, Amsterdam,155	2004
7	Campbel James F	Integer programming formulations of discrete hub location problems.	European Journal of Operational Research, Amsterdam, 72	1994
8	Carl Reynolds and Paul Tymann	„Principles of Computer Science“	McGraw Hill	2008
9	Cerovic, S.	Strategiskimenadment u turizmu	UniverzitetSingidunum	2009
10	Coles, T., Hall, M., eds.	"International business and tourism: global issues, contemporary interactions",	Routledge	2008
11	David P:	Меѓународна логистика		2006
12	Donald Waters	Logistics – An introduction to supply chain management	Palgrave Macmillan	2003
13	Dr Blagoje Paunović	Ekonomika preduzeća – preduzeće, okruženje I ulaganja (Treće izdanje)	Centar za izdavačku delatnost Ekonomskog fakulteta u Beogradu	2008
14	Dr Dragana M. Pokrajčić	Ekonomika preduzeća – principi i ciljevi (Treće izdanje)	Centar za izdavačku delatnost Ekonomskog fakulteta u Beogradu	2008
15	E. W. Deming	Kako izaći iz krize	PS Grmeč, Beograd	1996
16	Eadington, W.	Tourism Alternatives : Potentials and Problems in the Development of Tourism	University of Pennsylvania Press	1992
17	Eastham, J., Sharples, L., Ball, S., eds.	"Food supply chain management: issues for the hospitality and retail sectors",	Butterworth-Heinemann,	2001
18	Edgell, D.,	Tourism Policy and Planning:	Butterworth-	2007

	DelMastroAlen, M., Swanson, J.	Yesterday, Today and Tomorrow	Heinemann	
19	Ennis, P., Tatlock, L., Patterson, D.	“Practicing Hospitality: The Joy of Serving Others”	Crossway	2008
20	Evans, N., Campbell, D. Stonehouse, G.	Strategic management for travel and tourism	Butterworth-Heinemann Elsevier	2003
21	F. Oddo and all.	Coach’s Guide to the Memory Jogger		2010
22	F.P. Drucker	Moj pogled na menadžment	Adižes, Novi Sad	2003
23	Fannel, D. A.	Ecotourism – An Introduction	Taylor and Francis	2005
24	Fannel, D. A. and Dowling, R. K.	Ecotourism Policy and Planning	Taylor and Francis	2003
25	Insel, P., Ross, D., McMahon, K., Bernstein, M.	„Nutrition“	Jones and Bartlett , LLC, Canada	2011
26	B. Srilakshmi	„Food Science“	New AgeInternational	2009
27	Finch, F., Crackhell, L.	"International Gastronomy"	Longman	1997
28	Fisher, J.,	“Contemporary hotel design”	Dom Publishers	2008
29	Ford, R., Sturman, M., Heaton, C.	“Managing Quality Service in Hospitality: How Organizations Achieve Excellence in the Guest Experience”	Cengage Learning	2011
30	Garrow S. J., Ralph A., William Philip Trehearne James,	„Human Nutrition and Dietet“		2000
31	Gelinas, U., Sutton, S. and Fedorowicz, J.	Business Processes and Information Technology	John Willey & Sons, Inc.	2004
32	Gilbert, R, Perl, A:	Transport revolution	London,	2008
33	Glenn Brookshear	„Computer Science – an overview“	Pearson International edition	2009
34	Gössling, S., Hall, M., Weaver, D., ed.	“Sustainable Tourism Futures”,	Routledge,	2009
35	Gredzel, U., Law, R., Fuchs, M., eds.	“Information and communication technologies in tourism”	Springer	2010
36	Gregory Mankiw	Basics of Economics		
37	Gunn, C. A.	Tourism Planning - Basics, Concepts, Cases	Taylor&Frances	1993
38	H.G. Schmidt,	Multimodal Transport Law, The law applicable to the multimodal	The Hague,- Incotermsrules - International Chamber of Commerce	2009, ® 2010 2011
39	Harding, K. & Walker, R.	Oxford English for Careers: Tourism 1	Oxford University Press	2006
40	Harding, K. & Walker, R.	Oxford English for Careers: Tourism 2	Oxford University Press	2009
41	Harris, R., Griffin, T., Williams, P.,ed.	Sustainable Tourism:A Global Perspective,	ButterworthHeineman n	Elsevier, 2002;

42	Haywood, K., & Getchell, N.	Life span motor development	Champaign: IL. Human Kinetics.	2004
43	Highham, J. E. S.	Critical Issues in Ecotourism: Understanding a Complex Tourism Phenomenon	Elsevier, Butterworth-Henemann	2007
44	Hillard, R.	Information-Driven Business	John Willey & Sons, Inc.	2010
45	Hisrich, R. and Peters, M.	Entrepreneurship	Irwin McGraw – Hill, International Edition, London	1998
46	Hit M., Ireland D.,	Strategic Management: Concepts and Cases	Competitiveness and Globalization, McGraw-Hill.,	2009
47	Ilic, V.	„Upravljanje kvalitetom“	Megatrend univerzitet, Beograd	2007
48	Insel, P., Ross, D., McMahon, K., Bernstein, M.	„Nutrition“	Jones and Bartlett , LLC, Canada	2011
49	Insel, P., Ross, D., McMahon, K., Bernstein, M.	„Nutrition“	Jones and Bartlett , LLC, Canada,	2011
50	J. Madura	”International Corporate Finance”	Thomson/Southwestern	
51	Jacobs F. Robert, Chase Richard B., Aquilano Nicholas J.,	Operations and Supply Management,	McGraw-Hill/Irwin,	2009
52	James O’Brien	„Introduction to Information Systems “	McGraw Hill	2008
53	Jovan Popesku	Menadžment turističke destinacije,	Beograd	2009
54	K.Leider	Bibliometrijski aspekti vrednovanja znanstvenog rada		Зарепб, 2003
55	Kenneth Laudon, Jane Laudon	Management Information Systems - Managing The Digital Firm (12th Edition)	Prentice- Hall Inc.	2011
56	Kenneth Laudon, Jane Laudon	Management Information Systems (12th Edition)	Prentice-Hall Inc.	2011
57	Kinicki, A. and Kreitner, R.	Organizational Behavior	McGraw-Hill, Irwin, New York,	2006
58	Krampe H., Lucke H.J.	Grundlagen der Logistik: Theorie und Praxis logistischer	SystemHusverlag, München	2006
59	Kukulj.M	Antropomotorika	Fakultet sporta i fizickog vospitanja, Beograd	2006
60	Kumar R.,	International logistic,	USA,	1999
61	Luiz Moutinho	Strategic Menagment in Tourizam	CABI Publishing	2000
62	Luning P.A., Marcelis W.J., Jongen W.M.F	„Food Quality Management“	Wageningen Academic Publishers, The Netherlands	2006
63	M. Hammer, J. Champy,	Reengineering the Corporation:	A Manifesto for Business Revolution,	2001

			pp. 13-35.	
64	M. Hammer, S. A. Stanton,	The Reengineering Revolution,	Harper Collins, New York,	1995
65	M. J. Juran, F. Gryna	Quality planning and analysis	Mc, Inc., Graw-Hill, Tampa	1993
66	M. Juran, F.M. Gryna	Planiranje I analiza kvalitete	Mate, Zagreb	1999
67	Magill, R. & Rouge.B	Motor Learning	Broun Publishers, Louisiana:	1989
68	Mahmassani, H	Транспорт и сообраќајна теорија		2005
69	Mahmassani, H: 2005	Транспорт и сообраќајна теорија, Европска комисија: Европска транспортна политика до 2010, Време да се одлучи,		Брисел-2001 г
70	Malina, R., Bouchard, C. & Bar – Or, O	Growth, Maturation and Physical Activity (Second Edition).	Champaign: IL. Human Kinetics.	2004
71	Martin Christopher	Logistics & Supply Chain Management: creating value-adding networks (3rd Edition)	FT Press / Prentice Hall / Pearson Education	2005
72	Martin Christopher	Logistics & Supply Chain Management: creating value-adding networks (3rd Edition)	FT Press / Prentice Hall / Pearson Education	2005
73	Mauch, D. P.	„Quality Management: Theory and Application“	CRC Press LLC, Florida	2009
74	Milan I. Miljević	Metodologija naučnog rada	Pale	2007
75	Moorhead, G. & Griffin, R.W.	Organizational Behavior	McGraw-Hill, Irwin, New York,	1992
76	Murphy, E P., Murphy, E A.	Strategic Management for Tourism Communities	Channel View Publications	2004
77	Njegus, A.,	"Informacioni sistemi u turističkom poslovanju"	Singidunum	2010
78	P. Harmon,	Business Process Change,	Morgan Kaufmann Publishers, San Francisco,	2003
79	Pease, W., Rowe, M., Cooper, M., eds.,	“Information and communication technologies in support of the tourism industry”	Idea Group Inc.	2007
80	Pfohl H.C.	Logistiksysteme: betriebswirtschaftliche Grundlagen,	Springer Verlag, Berlin	2004
81	Ph.Kotler and G. Armstrong	Маркетинг менаџмент	Датапонс ДООЕЛ, Скопје	2007
82	Phillimore, J., Goodson, L. ed.,	“Qualitative research in tourism”		Routledge 2004
83	Product Section of the Material Handling Industry.	Consideration for Planning an Automated Stor		
84	R. Čunko	Europskastandardizacijakvaliteteispecificnostiindustrije		1992
85	Ratko Zelenika	Metodologija i tehnologija		Rijeka

		izrada znanstvenog i strucnog djela,		2000
86	Reizinger, Y	International tourism, cultures and behavior.	/	2009
87	Robbins, S. P and Couter, M.	Menadžment	Data Status, Beograd	2005
88	Robert M. Grant	Contemporary Strategic Analysis	Blackwell Publishing, Malden, MA	2005
89	Roberts, D., Hall, D.	“Rural tourism and recreation: principles to practice”	CABI Publishing	2001
90	Roberts, D., Hall, D.	“Rural tourism and recreation: principles to practice”	CABI Publishing	2001
91	Roberts, L., Hall, D.	Rural Tourism and Recreation: Principles to Practice	Cabi Publishing	2001
92	Rosi, B. Sternad, M.	Транспортни системи е-содржини		2007
93	Rosic M., Rosic G., Angelkovic I.,	Принципи исхране и рекреације	Универзитет Сингидунум, Белград	2009
94	Rutherford, D., Ofallon, M.,	“Hotel Management And Operations”	John Wiley & Sons	2011
95	Ružič, P.	“Ruralni turizam“	Institut za poljoprivredu i turizam Poreč	2005
96	Samuelson, P. A.:	Економија,		2002
97	Samuelson, P. A.:	Економија, Време да се одлучи,		2002
98	Sareen S. Gropper., Jack L. Smith., James L. Groff.	„Advanced Nutrition and Human Metabolism“	Cengage Learning	2009
99	Scanlon, N.	“Catering Management”	John Wiley & Sons	2007
100	Sheela, A.M.	"Economics of hotel management"	New Age International	2002
101	Shim, J. K.	Information Systems and Technology for Non-information systems executive	St. Luis Press	2000
102	Shock, P., Stefanelli, J.	"On-premise catering"	John Wiley & Sons	2001
103	Silobrčić, V	Како саставити, објавити и оцијенити знанствено djelo		Заргеб, 2003
104	Snežana Štetić, Dario Šimičević	Menadžment turističke destinacije	Beograd	2008
105	Spasic, V.	“Menadžment turističkih agencija i organizatora putovanja”	Singidunum	2010
106	Stephen, J. P.	Tourism and Transport (issues and Agenda for the Nev Millennium.	Published bu Elsevier Ltd University of Stirling.U.K.	2004
107	Stetic, S., Salov, P.	"Poslovanje turistickih agencija"	Savezni centar za unapredzenje	2000

			hotelijerstva-ugostiteljstva	
108	Stipe Blak	Uvod u znanosti	Sibenik	2005
109	Stock James R., Lambert Douglas M.,	Logistics Management,	McGraw-Hill,	2001
110	Swan, M. and Walter, C.	Oxford Advanced Learner’s Dictionary	Oxford University Press	
111	Syratt, G., Archer, J.	“Manual of Travel Agency Practice”	Elsevier Butterworth-Heinemann	2003
112	Tadayuki, H.,	“Quantitative tourism industry analysis”	ButterworthHeinemann Elsevier	2008
113	Taylor David ,	Global cases in logistics and supply chain management,	Cengage Learning Business Press	2006
114	Thyer, B.	Successful Publishing in Scholarly Journals	London: Sage Publication	1994
115	Tidd, J., Bessant, J., Pavitt K.	„ Managing Innovation – Integrating Technological, Market and Organisational change,	John Wiley and Sons, Ltd,	2003
116	W. R. Scholl	Organizational culture - The Social Inducement System	University of Rhode Island	2003
117	Wall,G., Mathieson, A.	Tourism, change, impacts and opportunities	Essex: Pearson Education Limited (poglavlja: 1 Introduction, 2 Frameworks, 3 Understanding change, 4 Economic consequences, 5 Environmental consequences, 6 Social consequences	2006
118	Waters,D.	Inventory Control and Management,	Wiley, England,	2003
119	Waters,D.	Supply chain management: An Introduction to Logistics	Palgrave Macmillan,	2009
120	Wearing, S. and Neil, J.	Ecotourism: Impacts, Potentials and Possibilities?	Butterworth-Heinamann	2009
121	Weaver, D.,	“Sustainable Tourism: Theory and Practice”,	Butterworth-Heinemann Elsevier,	2006
122	Wilmore, J. & Costill, D.	Physiology of sport and exercise, (Third edition),	Champaign: Human Kinetic, Illinois.	2002
123	Yeoman,I	Tomorrow,s Tourist, scenarios & Trends.	Elsevier	2008
124	Z. Đurić	Upravljanje razvojempreduzeća	Univerzitet «BraćaKarić», Fakultet zapreduzetnimenadžment, Novi Sad	2003
125	Zelenika R., Pupavac D.,	Menadžment logističkih sustava,	Rijeka,	2008
126	Zimmerer, T.W. and Scarborough, N.M.	Esentials of entrepreneurship and small business	Prentice Hall	2007

		Management		
127	ZviBodie , Alex Kane & Alan J. Marcus	Investments(8edition)	McGraw-Hill/Irwin	2009
128	Б. Бунташески	Анимацијата во туристичката понуда	Институт за истражување на туризмот-Охрид	2001
129	Бакиќ, О	Стратегија планирања туристичког производа,	Научна книга, Београд.	1989
130	Будиноски, М	Истражување на туристичкиот пазар, Универзитет за туризам и менаџмент-Скопје,	Универзитет за туризам и менаџмент-Скопје,	2010
131	Бунташески, Б., Аврамоски, М.	Вонпансионска понуда и потрошувачка	Институт за истражување на туризмот – Охрид, Охрид	2008
132	В. Чепујноска	Менаџментнаквалитет-Наука и практика,	Технолошко - Металуршкифакултет, Скопје,	2009
133	Велкоски, С.	Сообраќајот и Туризмот, Охрид.	ФТУ-Охрид	2008
134	Виолета Панзова	Науката како занает	Скопје	2003
135	Ворен, Џ	Менаџирање на енергијата за транспорт, Енергија за одржлива иднина.	Превод од владата, институт за истражување на економски политики-Скопје.	2007
136	Даганцо, Ф. К	Основи на превозни и сообраќајни операции, Скопје.	Превод од владата, институт за истражување на економски политики-Скопје	2007
137	Е. Deming	Nova ekonomska nauka	PS Grmeč, Beograd,	1996
138	Е. Митрева	Практикум по вежби – Системи за квалитет и стандарди	УГД	2009
139	Европска комисија	Европска транспортна политика до 2010	Брисел	2001
140	Зоран Тунтев	Одржлив развој	ФТ-Охрид	2008
141	Јаковски,Б.,Ристеска-Јованоска, С.,Јованоски П	Маркетинг на услужни дејности.	Европски Универзитет-Скопје	2008
142	Котески, Ц	Скрипта, интерни предавања,УГД-Штип,Факултет за туризам и бизнис логистика-Гевгелија,	/	2010/ 2011
143	Котески, Ц.	Скрипта, интерни предавања,УГД-Штип.	Факултет за туризам и бизнис логистика-Гевгелија	2010 / 2011
144	Лидија Баткоска	Методологија на научното	Охрид	2005

		истражување		
145	Љупчо Сотировски	Национално и меѓународно туристичко право	Авторизирани предавања	
146	Миладиноски, С., Миладиноски, С	Маркетинг во Туризмот, трето издание Факултет за Туризам и Угостителство, Охрид.	Факултет за Туризам и Угостителство, Охрид.	2008
147	Милан Илиевски	Трговско право		2008
148	Момчило Сакан	Израда стручних и научних радова	Нови Сад	2000
149	Нако Ташков	Производствен процес во угостителството, Авторизирани предавања		
150	Нако Ташков	Производствен процес во угостителството, Авторизирани предавања	Литература посочена на самите предавања	
151	Натек, К., Натек, Марјета.	Државите во светот, Скопје.	Младинска книга-Скопје	2004
152	Никола В. Димитров,	Туристички вредности и одржлив развој, скрипта;		
153	Огнен Дамев	Економско географски аспекти на република македонија		2004
154	Петревска, Б.	Планирање во туризмот	Самостоен издавач	2011
155	Петреска, Л	Современи пристапи на електронскиот Маркетинг и интернет промоција во светата на глобалниот пазар.	Европски Универзитет-Скопје	2008
156	Петреска, Л.	Планирање на Маркетинг	Европски Универзитет-Скопје	2006
157	Ристо Фотов:	Финансиски менаџмент	Економски факултет, Штип,	2010
158	Сотирски, Љ.	„Безбедноста и единственото европско небо“,	Селектор, Скопје,	2009
159	Стаменковски, А	Меѓународен Маркетинг	Европски Универзитет-Скопје	2008
160	Стаменковски, А.	Маркетинг на трговски претпријатија.	Европски Универзитет-Скопје	2006
161	Т. Мицески, З. Јаковлев	Менаџмент во туризмот-скрипта, авторизирани предавања	Универзитет Гоце Делчев-Штип, Факултет за туризам и бизнис логистика	2011
162	Талеска, М.	“Рурален туризам”	Селектор	2009
163	Тодор Пеливанов	Методологија на правните и политичките истражувања	Скопје	2004
164	Тодоровиќ, М.,	“Рурални туризам”	Географски	2009

	Штефић, С.		факултет, Београд	
165	Унковиќ, С	Економика Туризма,(десето изменјено и допунјено издање),	Савремена администрација, Београд;	1995
166	Цане Мојаноски	Методологија на научно-истражувачка работа,	Скопје	1998
167	Цветко Смилевски	Методологија на истражување	Битола	2006
168	Цицковски, А	Промотивни активности во хотелиерството, угостителството и туризмот	ФТУ, Охрид.	1987
169	Чингоски, Г	Туризам Македоније	Туристичка штампа, Београд;	1984
170	Шуклев, Бобек и Љубомир Дракулевски	Стратегиски менаџмент, второ издание	Универзитетски учебник, Економски факултет	2001
171	Лидија Симонческа	Промотивни активности во туризмот	Институт за истражување на туризмот	2000
172	Никола Панов	Туристичка валоризација на манастирите во Република Македонија	Бато и Дивајн	2000
173	Бранко Бунташески	Анимацијата во туристичката понуда	Институт за истражување на туризмот	2001
174	Димитар Бојаџиески, Јово Векиќ	Туризмот во Македонија	Слово	2001
175	Никола Панов	Туристичка енциклопедија на Република Македонија	Бато и Дивајн	2001
176	Габриела Ракичевиќ	Менаџмент во туризам и угостителство	Факултет за туризам и угостителство	2002
177	Ленче Петреска	Модел на одлучување во функција на успешен туристички менаџмент	Гоце Делчев	2002
178	Митре Аврамоски	Економика на туризмот	Графомак	2002
179	Митре Аврамоски	Економика на туризмот и угостителството	Графомак	2002
180	Габриела Ракичевиќ	Менаџмент на човечки ресурси во туризам и угостителство	Факултет за туризам и угостителство - Охрид	2004
181	Нако Ташков	Туристичките вредности на бањите во Република Македонија	ДЕМУЦ „Коле Нехтенин“ - Штип	2004
182	Бранко Аслимоски	Менаџмент на квалитетот во туризмот и угостителството	Факултет за туризам и угостителство - Охрид	2005
183	Бранко Аслимоски	Комуникации во туризмот	Факултет за туризам и угостителство - Охрид	2005
184	Иванка И. Нестороска	Анимации во туризмот	Факултет за туризам и угостителство -	2005

			Охрид	
185	Миладин Крстаноски	Туристичко право	Факултет за туризам и угостителство - Охрид	2005
186	Митре Аврамоски	Економика и организација на туризмот	Факултет за туризам и угостителство - Охрид	2005
187	Никола Ацковски, Марија Ацковска	Политика за развој на туризмот	Факултет за туризам и угостителство - Охрид	2005
188	Науме Мариноски	Туристички агенции	Факултет за туризам и угостителство - Охрид	2005
189	Зоран Тунтев	Животната средина и туризмот	Факултет за туризам и угостителство - Охрид	2006
190	Лилјана Баткоска	Психологија во туризмот и угостителството	Факултет за туризам и угостителство - Охрид	2006
191	Лидија Симонческа	Деловно планирање: со примена во туристичката индустрија	Факултет за туризам и угостителство - Охрид	2006
192	Михајло Будиноски	Туризмологија	Факултет за туризам - Охрид	2006
193	Науме Мариноски	Основи на туристичката теорија и практика	Факултет за туризам и угостителство – Охрид	2006
194	Никола В. Димитров	Просторно планирање	Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип Факултет за туризам и бизнис логистика	2012
195	Дерек Хол, Ајрин Киркпатрик и Мораг Мичел, View Publication	Рурален туризам и одржлив бизнис	Ars Lamina	2011
196	Филип Котлер Џон Т. Бовенс Џејмс Ц. Макенс	Маркетинг во хотелската индустрија и туризмот	Датапонс	2009
197	Дејан Методијески	Туризмот во руралните средини	Современост	2012
198	Елизабета Митрева	Претприемништво	Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип	2012
199	Елизабета Митрева, Оливер Филипоски	Менаџмент на мал и среден бизнис	Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип	2012
200	Нако Ташков, Ацо Кузелов	Познавање на стоката	Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип	2012
201	Златко Јаковлев	Анимации во туризмот	Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип	2012
202	Билјана Петреска	Економика во туризмот	Самостоен издавач	2011
203	Луиз Мутињо	Стратегиски менаџмент во туризмот	Арс Ламина	2012
204	Никола Димитров, Цане Котески	Туристичка географија	Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип	2015

205	Драшко Атанасоски, Ристе Темјановски, Оливер Филипоски	Логистички системи	Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип	2015
206	Нако Ташков, Толе Белчев, Елизабета Митрева	Современ лексикон за менаџери и економисти во бизнис логистика	Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип	2015
207	Нако Ташков Дејан Методијески	Термален туризам	Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип	2015
208	Билјана Петреска Ленче Петревска	Деловно планирање	Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип	2016
209	Цане Котески	Туристичка картографија	Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип	2016
210	Дејан Методијески Оливер Филипоски	Безбедност и контролинг во туризмот и угостителството	Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип	2016
211	Дејан Методијески Тања Ангелкова Петкова, Никола Цуцулески	Информатички системи во угостителството и туризмот	Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип	2016
212	Мимоза Серафимова	Современи предизвици на претприемништвото и туризмот во Република Македонија	Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип	2016
213	Златко Јаковлев	Анимација во туризмот – теорија и практика	Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип	2016

12. Научниот назив со кој се стекнува студентот по завршување на студиската програма.

Студентот кој ќе заврши трет циклус на студии, тригодишни студии,
Студиска програма: **Туризам и угостителство**, се стекнува со следното звање:

На македонски јазик : **Доктор на науки по туризам и угостителство**, VIII ниво НРК

На англиски јазик : **Doctor of Science in Tourism and Hospitality**, VIII level, NQF

Воедно, студентите добиваат диплома, додаток на дипломата и уверение за положени испити согласно Правилникот за содржината и формата на дипломата, упатството за подготовка на додаток на дипломата и на другите јавни исправи („Службен весник на Република Македонија“ бр.84/09)

13. Обезбедена меѓународна мобилност на студентите

Преку Еразмус програмата ќе биде обезбедена меѓународната мобилност на студентите.